

ÚVODNÍK

Úvaha o hodnotách.

Poľnohospodárska pôda je základným a nenahraditeľným zdrojom obživy a Slovenská republika patrí medzi krajiny s jej najmenšou výmerou na obyvateľa. Napriek tomu, faktom zostáva znepokojujúca skutočnosť, že nákupné ceny za kilogram surového kravského mlieka sú nízke a majú klesajúcu úroveň. Faktom ale zostáva, že napriek znižujúcim sa cenám pre prvovýrobcov, ceny za mlieko a mliečne výrobky v obchodoch stúpili. Farmári, ktorí sa snažia udržať dobytok na súčasnej úrovni si podpisujú ortiel smrti. Prehľbujúcou sa finančnou stratou totiž zaťažujú svoje farmy natoľko, že nebude dlho trvať a ich majetok skončískujú exekútori. Stále platí príslovie: Dlhy robia len dlhy. Spôsob, akým komunikuje spoločnosť na spracovanie mlieka s producentmi mlieka je pre našich farmárov nedôstojný a ponižujúci. Ktovie, či by si majiteľ Slovenskej mliekárne to isté dovolil aj vo svojej domovine.

*Kyčerka Rudolf
redaktor KM*

UZNESENIA OBCENÉHO ZASTUPITEĽSTVA

Obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa **29.mája 2009, v uznesení č.5/2009:**

ZOBRALO NA VEDOMIE:

1.Žiadosť Ing. Vladislava Rumana a manželky Mgr. Janky Rumanovej, bytom Topoľčany o predaj nehnuteľnosti – pozemok parc. č.1/6 o výmere 300m² a parc. č.347/5 o výmere 29 m²

k.ú. Kovarce za účelom výstavby verejnej lekárne.

2.Oznámenie Ing. Júliusa Gráca, bytom Sokolníky o neprijatí funkcie hlavného kontrolóra obce, z dôvodu neupravenia pracovného úväzku

3.Oznámenie z otvárania obálok uchádzačov prihlásených do výberového konania na funkciu riaditeľa Základnej školy Kovarce.

4.Oznámenie z otvárania obálky uchádzačky prihlásenej do výberového konania na funkciu riaditeľky Materskej školy Kovarce.

5.Predžalobnú výzvu právneho zástupcu JUDr. P. Gráčka klientov: p. Zdenky Davidovičovej, p. Zdenky Lukačikovej a RNDr. Romana Krajčoviča vo veci uplatnenia finančných nárokov voči obci Kovarce na základe zmlúv o výkone služieb, uzatvorených s obcou Kovarce v rámci manažovania projektu „Zvýšenie úrovne vzdelávania, príprava žiakov a študentov smerom k potrebám spoločnosti založenej na vedomostiach a sociálnej inklúzie.“

6.Návrh na vyradenie kníh z obecnej knižnice Kovarce z dôvodu opotrebovania, vypracovaný Mgr. M.Sivákovou

7.Informáciu starostky obce o podpísaní zmluvy s Environmentálnym fondom o poskytnutí finančnej dotácie vo výške 165 970,00 € pre budovanie verejnej kanalizácie obce Kovarce

SÚHLASILO:

1.So žiadosťou p. Márie Kováčikovej, bytom Kovarce o prenájom nebytových priestorov nachádzajúcich sa v zadnej časti lekárne za účelom vytvorenia salónu Manikúra - Pedikúra

2.S opätovným vyhlásením výberového konania na funkciu hlavného kontrolóra obce Kovarce

DOPORUČILO:

1.V budúcnosti, v prípade vypovedania zmluvy o prenájme nebytových

priestorov zo strany obce, prizvať na zasadnutie OZ nájomcu, ktorý má predmetnú nehnuteľnosť v nájme

ULOŽILO:

1.Pracovníckam obce Kovarce zistiť v zápisniciach a uzneseniach zo zasadnutí OZ z predchádzajúcich rokov, či bolo schválené uznesenie o zákaze predaja nehnuteľného majetku obce Kovarce

Obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí dňa **2.júna 2009, v uznesení č.6/2009:**

SCHVÁLILO:

1.Predaj nehnuteľností v k.ú. Kovarce, vedených v LV č. 713, ktorých vlastníkom je obec Kovarce – novovytvorenú parcelu č. 1/6 – ovocné sady o výmere 300 m² oddelenú GP č. 7/2009 z pôvodnej parcely č. 1/2 a novovytvorenú parcelu č. 347/5 – zastavané plochy a nádvorie o výmere 29 m² oddelenú GP č. 7/2009 z pôvodnej parcely č. 347 pre kupujúcich: Ing. Vladislav Ruman, rod. Ruman a manželka Mgr. Janka Rumanová bytom Topoľčany za účelom vybudovania verejnej lekárne

2.Kúpnu cenu predávaných nehnuteľností vo výške 2.350,00 € (70.796,10 Sk), stanovenú na základe znaleckého posudku č. 34/2009 vo veci stanovenia všeobecnej hodnoty nehnuteľností – pozemku na parc. č. 1/6 a 347/5 podľa GP č. 7/2009 v k.ú. Kovarce, vypracovaného Ing. Ladislavom Bakičom, znalcom – zapísaným v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, ktorý vedie MS SR pre odbor stavebníctvo a odvetvie stavebné konštrukcie a odhad hodnoty nehnuteľností, evidenčné číslo znalca 910089.

NARIADILO:

1.Finančné prostriedky vo výške 2.350,00€ (70.796,10 Sk), získané z predaja nehnuteľností – parc. č. 1/6 – ovocné sady o výmere 300 m² a parc. č. 347/5 – zastavané plochy a nádvorie o výmere 29 m² použiť na účel v prospech obce Kovarce podľa rozhodnutia a schválenia Obecného zastupiteľstva v Kovarciach

OBECNÝ ÚRAD INFORMUJE

➤ **Zber plastového odpadu je 22.júla 2009 o 8.00 hod.**

Uviazané vrecia s plastovým odpadom žiadame vyložiť ráno v deň vývozu alebo v predvečer vývozu pred rodinné domy.

ŠPORTOVÉ OZVENY

KOVARCE – KAMANOVÁ 2 : 1 /0 : 1/

Góly: Belan P., Kovačik J.

Zostava: Klačanský, Švec, Grác, Činčura, Kerek O., Kutňanský, Gerši, Mekyš Miro, Šuta P., Kasana, Vorčák

Striedali: Belan, Kovačik, Jančovič F.

Domáci hráči spolu s aspirantom na postup ponúkli fanúšikom futbal výbornej úrovne. V prvom polčase domáci nepremenili 3 tuctovky, čo hostia potrestali vedúcim gólom. V druhom polčase vyšlo domácejmu kormidelníkovi striedanie, keď obaja hráči skórovali a domáci oslavovali zaslúžene víťazstvo.

KRNČA – KOVARCE

3 : 0 / 2 : 0/

Zostava: Klačanský – Švec, Grác, Činčura, Kerek O., Kutňanský, Mekýš Miro, Kovačik J., Šuta P., Kasana, Vorčák
Striedali: Belan P., Jančovič F., Krošlák L.
Líder súťaže sa už v 3. minúte ujal vedenia a do polčasu poistil vedenie druhým gólom. Hostia sa mohli vrátiť do zápasu po strelách Kutňanského a Kovačika J., ktoré však skončili na žrdi domácej bránky. Domáci v závere za hustého dažďa prikrášlili výsledok tretím gólom.

KOVARCE – PRÁZNOVCE

2 : 3 / 1 : 2/

Góly: Vorčák D. 2

Zostava: Klačanský – Švec, Grác, Činčura, Kerek J., Kutňanský, Kovačik J., Kasana, Jančovič M., Mekýš Miloš, Vorčák D.

Striedali: Belan P., Krošlák L.
Rozlúčka so sezónou na domácom trávniku hráčom vôbec nevyšla, od začiatku len doťahovali náskok súpera, ktorý si umnou hrou udržal vedenie až do konca zápasu.

ZÁVADA – KOVARCE

4 : 0 / 1 : 0/

Zostava: Činčura – Kerek J., Grác, Vorčák, Kerek O., Mekýš Miloš, Gerši J., Kovačik J., Jančovič M., Belan, Švec
Striedali: Krošlák L., Ďurík M.
V poslednom zápase sezóny sa opakoval scenár zápasov nášho mužstva na súperovej trávě. Inkasovaný gól už do 5. minúty zápasu, v druhom polčase v rozpätí 15 minút 3 inkasované góly a nerozvážne zakončenie v gólových situáciách zo strany hostí.

Konečná tabuľka A mužstva II.trieda

1	Krnča	26	19	0	7	59:27	57
2	Krušovce	26	16	5	5	65:39	53
3	Kamanová	26	17	2	7	57:40	53
4	Závada	26	16	3	7	82:33	51
5	Práznovce	26	15	2	9	81:35	47
6	V.Ripňany	26	13	2	11	55:59	41
7	V.Bedzany	26	12	2	12	45:41	38
8	Tesáre	26	11	4	11	45:45	37
9	Kovarce	26	12	1	13	49:54	37
10	Chrabrany	26	9	7	10	44:40	34
11	Koniarovce	26	7	6	13	42:57	27
12	Čefadince	26	6	1	19	26:71	19
13	Vozokany	26	4	6	16	32:81	18
14	HajnáN.Ves	26	4	1	21	25:85	13

DORAST:

skupina MO o 15. – 20. miesto

Rajčany – Kovarce 3 : 0 – kontumačne

– hostia pricestovali neskoro

KOVARCE – Závada 3 : 0

góly: Jančovič L., Kerek O., Vagunda P.

KOVARCE – Kamanová 4 : 2

góly: Vagunda P., Kerek O., Kostolník M., Michalides T.

V.Dvorany – KOVARCE 4 : 4

góly: Ďurko M., Gregor E., Bobula P., Michalides T.

15	Rajčany	10	9	0	1	68:12	27
16	Kovarce	10	7	1	2	48:13	22
17	Závada	10	5	1	4	41:28	16
18	V.Dvorany	10	4	2	4	55:26	14
19	Kamanová	10	3	0	7	33:38	9
20	H.Štitáre	10	0	0	10	7:135	0

ŽIACI:

skupina MO o 17. – 23. miesto

Chrabrany – KOVARCE 3 : 5

góly: Vrábek J. 2, Bošanský A., Karcol L., Pacalaj A.

KOVARCE – Krušovce 0 : 0

Kuzmice – KOVARCE 0 : 8

góly: Karcol L. 4, Vrábek J. 2, Bošanský A., Karcol T.

Opononice – KOVARCE 3 : 1

góly: Vrábek J.

KOVARCE – Krtovce 9 : 0

góly: Karcol L. 2, Bošanský A. 2, Vrábek J., Karcol T., Kutňanský A., Kyčerka M., Borovka M.

17	Kovarce	12	10	1	1	55:6	31
18	Opononice	12	9	1	2	52:14	28
19	Hrušovany	12	7	0	5	53:26	21
20	Krušovce	12	6	2	4	49:28	20
21	Chrabrany	12	5	0	7	31:47	15
22	Krtovce	12	2	0	10	19:67	6
23	Kuzmice	12	1	0	11	6:77	3

*Kyčerka Rudolf
redaktor KM*

POHĽAD DO HISTÓRIE KOVARIEC

V poslednom čase sa o Kovariach častejšie hovorí a píše. Niektorých divákov televízie Markíza, či čitateľov novín Nový čas, Dnešok... môže bližšie zaujať informácia napríklad o predkoch slávnej oscarovej filmovej herečky Audrey Hepburn, či o kostole sv.Mikuláša, kaplnke sv.Anny, o kaštieloch a jej majiteľoch alebo o poľnej a lesnej železnici v Kovariach a iných pamätihodnostiach obce. Preto pokúsím sa interpretovať niektoré údaje. Nebudem však o viac múdrejšia ako vydané publikácie História Kovariac alebo z História obce Kovariac, ktoré možno všetci vlastnime, ale niektoré tvrdenia upresníme podľa zverejnených archívnych zdrojov. Keďže v obci nemáme verejné informačné tabule a možno sme už zabudli, čo sme kedysi prečítali, či počuli o týchto udalostiach a Kovarský mesačník prichádza do každej rodiny zadarmo, môžeme náhodnému návštevníkovi Kovariac pohoťovo odpovedať, ak sa bude o to zaujímať.

Po rakúsko-uhorskom vyrovnaní v roku 1864 sa zrušila colná hranica. Aj na Slovensko začal prenikať zahraničný rakúsky kapitál. Práve v tomto roku sa presťahovali do Kovariac dvaja moravskí veľkostatkári a podnikatelia Anton Wels a Pavol Wehle, ktorí kúpili na burze vo

Viedni za 160000 zlatých kovarské panstvo od feudála Ladislava Motešického.

Anton Wels s manželkou Katarínou rod.Schutz obývali horný kaštieľ. Urobili na ňom rozsiahlu prestavbu a park rozšírili. Vtedy už mali tri deti: Karol 1860, Amália – 1863, Mária – 1865. V Kovarciach sa im narodili: Anna – Katarína 23.7.1869 a Helena 21.2.1870. Okrem Anny-Kataríny o ostatných potomkoch viac nevieme. Dcéra Anna sa vydala do Anglicka za bohatého bankára Victora Johna Rustona. Narodil sa im syn Jozeph John Ruston 21.11.1889 v Londýne. Zomrel roku 1980. Tiež bol úspešným bankárom. V jeho druhom manželstve s holandskou baronkou Ellou van Heemstra sa im narodila jediná dcéra Audrey Kathleen van Heemstra Hepburn Ruston 4.mája 1929 v Bruseli v Belgicku. Mala len šesť rokov, keď otec rodinu opustil. Zaplietol sa s nacistami. Audrey študovala baletnú školu v Londýne. Bola aj modelkou, kde si ju všimli filmoví producenti. Účinkovala v holandských filmoch. V roku 1953 sa presťahovala ako filmová herečka do USA. Už za prvý film Prázdny v Ríme získala cenu Oscara. Účinkovala v 31 filmoch: Vojna a mier. Raňajky u Tiffaniho, My fair lady a iné. Pôsobila aj ako veľvyslankyňa UNICEF. 20.januára 1993 zomrela na rakovinu vo Švajčiarsku, kde sa liečila.

POZNÁMKA: spracované podľa Nový čas Nedela z 31.5.2009, My-Topoľčianske noviny č.20 a z rozprávania Petra Geršiho – nadšena histórie.

Obaja podnikatelia Anton Wels a Pavol Wehle boli nielen bohatí, ale aj tvoriví priemyselníci a veľkostatkári. V priebehu troch rokov prebudovali oba kaštiele, zmodernizovali majere, postavili nové hospodárske objekty, ale hlavne vybudovali cukrovar a liehovar. Zamestnali tak okolo 300 ľudí. Cukor vozili koňmi do Nitry. Odtiaľ sa distribuoval do Brna, Pešti, Viedne. Ich podnikanie hospodársky pozdvihlo obec Kovarce. V tom čase bola jednou z najbohatších v širokom okolí. Škoda, že

cukrovar fungoval len 6 rokov – 1867 - 1873, kedy vyhorel. Požiar vznikol z 24. na 25.decembra a trval tri dni. Cukrovar bol poistený na 130000 zlatých. Možno to bola príčina požiaru pri upadajúcej krízovej cene cukru. Jeho riaditeľ Pavol Wehle už v apríli 1874 predal svoj majetok aj s dolným kaštieľom lekárovi z Budapešti Dr. Andrejovi Wágnerovi a z Kovariac navždy odišiel. Bol šikovný obchodník. Celý majetok spolu kúpili za 160000 zlatých a o desať rokov na to Pavol Wehle polovicu majetku predal za 170000 zlatých. Anton Wels o tri roky potom zomrel 18.8.1876 ako 45-ročný. Pochovaný je v bočnej krypte pod sakristiou v kostole. Bol štedrým mecenášom kovarskej farnosti. S rokom 1864 sa končí ich pobyt v Kovarciach, odsťahovali sa do Viedne. Ich majetok kúpil Ľudovít Appony. V roku 1906 prenajal Július Appony horný kaštieľ Márii Cardézovej manželke amerického milionára Tomáša Cardézu, ktorý bol veľmi bohatý. Vlastnil ropné vrty v New Orleans. Deti nemali. Mária Cardézová kaštieľ prestavala a luxusne zariadila. Mala 28 sluhov, 6 párov jazdeckých koní a už v roku 1908 mala prvé auto. Cez prvú svetovú vojnu zriadila v časti kaštieľa dočasne vojenskú nemocnicu. Jej muž Tomáš Cardéza prežil spolu so svojou matkou skazu Titanicu. Vraj jednu miestnosť v kaštieli zariadil na spôsob lodnej kajuty. Po vojne v r.1919 kovarský kaštieľ opustili. Neskôr kaštieľ pripadol Československému štátu, ktorý v ňom zriadil Ústav pre vojnových poškodených.

Druhý dolný kaštieľ osídľovali Wágnerovci. Dr.Andrej Wagner zomrel v Kovarciach 4.marca 1884 ako 71 ročný. Jeho syn Alexander Wágner sa stal dedičom rozsiahleho majetku. Dal postaviť kaplnku – kostolík sv.Anny v rokoch 1871 – 1880 v klasicistickom štýle, ktorá sa stala hrobkou Wágnerovcov. O jej smutnom osude v povojnových rokoch už vieme z viditeľných vandalských činov.

V súčasnosti sa znovu rekonštruuje. Veľká zásluha patrí dôstojnému pánovi Ondrejovi Tepličanovi a zariadenému historikovi Petrovi Geršimu, ktorí nás srdečne pozývajú na deň Otvorených dverí v deň slávania sv.Anny. Prosím prijmite ich pozvanie.

PhDr.Irena Grácová
redaktor KM

V KOSTOLÍKU SA PRACUJE !

Už niekoľko rokov uplynulo odvtedy, čo sa začali stavebné práce na obnove kostolíka sv.Anny. Návštevníci tejto našej dominanty si určite všimli, že v spodnej časti obvodových múrov bola odstránená omietka, ktorá sa pod vplyvom vzliňajúcej vlhkosti odlupovala a bránila prirodzenému vysušaniu stavby. Vlhkosť sa z múrov postupne strácala, dnes je budova viditeľne v lepšom stave. Napomôcť úplnému vysušeniu má aj ďalšia etapa prác, ktorá okrem stavebného významu má aj rozmer kultúrny a historický.

V novembri minulého roku bola po viac ako 25 rokoch otvorená krypta, na ktorú pri oprave kostolíka v roku 1983 nestačili peniaze, čas a vôľa vtedajších riadiacich orgánov v obci a v okrese. Pred definitívnym zabetónovaním vchodu do zdevastovanej krypty vtedy do podzemia putovali aj rozbité a neúplné veci z interiéru kostolíka. Takto sa k pozostatkom pochovaných a k ich urnám dostali zvyšky kostolnej dlažby, časti rozbitého oltára, polámané rámy obrazov, či úlomky základného kameňa s menom staviteľa Andreja Wágnera. Toto všetko spolu s množstvom rôznorodého dreveného a kovového materiálu vrátane odpadkov, ktoré tu zanechali „návštevníci“ vylámanej krypty v rokoch 1965 – 1983, tvorilo dohromady niekoľko ton materiálu, ktorý bránil

vetraniu podzemných priestorov a napomáhal vlnnutiu múrov kostolíka.

Na prísny hygienický opatrení sa krypta 26.11.2008 otvorila a následne prebiehalo postupné čistenie krypty a vyzdvihnutie spomínaných vecí do priestoru kostolíka, kde sa veci triedia a rozhoduje sa o ich ďalšom osude. Našlo sa tu dokonca niekoľko šperkov, ktoré unikli pozornosti vykrádačom hrobov, tiež zvyšky starých modliacich knižiek a poškodená mramorová svätenička.

Viaceri občania sa zaujímali o možnosť prehliadky týchto priestorov, čo je v súčasnom období možné iba za účasti sprievodcu a v obmedzenej miere. Blíži sa však čas výročia patrónky tohto kostolíka a pri tejto príležitosti padlo na miestnej fare rozhodnutie usporiadať dňa 26.7.2009 deň otvorených dverí. Na tento deň Vám usporiadatelia pripravili možnosť vidieť, čo všetko skrývala krypta, k videniu budú fotografie a krátke videonahrávky z priebehu prác, pripravená je krátka prednáška o histórii kostolíka a jeho vlastníkoch. Na oživenie starých čias bude prezentovaná zaujímavá zbierka fotografií Kovariac z rokov 1907 – 1938.

Tešíme sa na Vašu účasť a aj na Vaše spomienky alebo konkrétne zážitky, ktoré napomôžu k dotváraniu obrazu o tejto našej pamätihodnosti.

Mgr.Ondrej Tepličanec, správca fary
Peter Gerši, amatérsky historik

JÚN mesiac poľovníctva a ochrany prírody

Pred päťdesiatimi rokmi bol mesiac jún vyhlásený za mesiac poľovníctva. Tak ako každá podobná akcia, aj táto bola zameraná na upozornenie celej širokej verejnosti na poľovníctvo ako celok, jeho význam pre spoločnosť a hlavne mala upozorňovať na zmeny, ktoré sa v poľovníctve urobili. Mesiac jún bol počas celých päťdesiat rokov zameraný na poľovnícku osvetu, ktorá oslovovala celú poľovnícku a nepoľovnícku verejnosť. Preto mesiac jún je známy ako mesiac poľovníctva nielen poľovníkom, ale aj širokej nepoľovníckej verejnosti. Dnes už musíme do názvu pridať „...“, a ochrany prírody“. V roku 1959 keď sa do praxe zaviedlo veľa noviniek, bolo treba veľa úsilia vynaložiť na ich pochopenie a rešpektovanie. Dnes je znovu potreba upozorniť na chyby a krivdy, ktorých sa dopúšťame na prírode a zveri svojim nezodpovedným konaním. Všetky vekové kategórie vedia, že toto je obdobie, v ktorom všetky druhy poľovnej a nepoľovnej zveri privádzajú na svet svoje potomstvo, a následne vyvážajú do prírody, kam neodmysliteľne patria. Zachovanie rodu, zanechanie ďalších generácií je zakódované u každého živočicha ako proces reprodukcie už tisícročia. Celé tisícročia panuje v prírode tvrdý a neúprosný zákon: boj o prežitie a existenciu v nej. Starosť o vychovanie mláďat je vo väčšine prípadoch na matkách. Vieme, že pri ochrane mláďat samička matka neraz obetuje svoj život v boji o záchranu potomstva. Aj najlepšia starostlivosť matky nepostačuje a nezabráni v úhyne mláďat. Tam musí prísť pomoc človeka. Nie je treba urobiť nič veľkého, namáhavého, iba dodržať pokyny na ochranu prírody a zveri. Ak chceme aj v budúcnosti pri prechádzkach

v prírode počuť spev vtákov, uvidieť jeleňa, kráľa našich lesov či potešiť si srdce pohľadom na srnčiu zver, alebo pozorovať zajacov či zažantov na poliach a vodných tokoch kačice, tak neničme prírodu, ktorá je od nepamäti domov všetkého živého. Správajme sa ticho, aby sme nerušili zver, zver ktorá je stresovaná opúšťa svoje stanovišťa. Aj keď mláďatá sú najkrajšie, neodnášajme ich domov, lebo matka je určite nablízku a vie o nich. To je cesta, ktorá vedie k zachovaniu toho, čo nám zostalo. Neuspokojujeme sa s tým, čo bolo, čo je, ale snažme sa o dosiahnutie lepšieho stavu. Je to v našich možnostiach, tak nepremárnime čas, aby zajtra už nebolo neskoro.

Hajnovič Štefan
redaktor KM

ZO ŠKOLSKÉHO ZÁPISNÍKA

Dni starostí, zodpovednosti a učenia počas školského roka, onedlho vystriedajú dni oddychu, relaxácie cez prázdniny. Nám školákom onedlho teda končí školský rok, aby sme v septembri otvorili brány a privítali nové deti ale i tie, ktoré do MŠ už chodili. Veríme, že prídu obohatené o nové zážitky, dojmy a pocity.

V závere školského roka chcem poďakovať celému pedagogickému zboru i ostatným zamestnancom za úspešné zvládnutie pracovných povinností, vyplývajúcich aj z nového školského zákona.

Poďakovať chcem hlavne pani učiteľke Márii Matušikovej, ktorá odchádza na zaslúžený odpočinok. Ďakujem jej za všetky dni, týždne, mesiace a roky práce pre deti, vynaložené úsilie, pevné nervy, trpezlivosť, ochotu, starostlivosť a pomoc

v ťažkostiach, za lásku, ktorú dávala za tie roky toľkým deťom. Želáme jej na dôchodku dobré zdravie, spokojnosť a veľa pekných dní v kruhu svojich najbližších.

Ďakujem i rodičom, ktorí sa nám snažili pomáhať pri rôznych akciách školy a činnostiach pre deti a pre materskú školu. Janke Klačanskej za maľovanie obrázkov na stenu v spálni detí a za urobenie tabla predškolákom, Jurajovi Rybanovi za zhotovenie obruby na pieskovisko a detský drevený vláčik, za sladkosti na Deň detí – Mariánovi Čitarskému, starostke Mgr. Helene Paučírovej, firme Tekoo. Za program pre deti i sladkosti požiarikom - Jozefovi Kapustovi, Milošovi Burajovi, rybárom – Miroslavovi Kopeckému a Jurajovi Kompanickému. Tiež za celodenný výlet do lesa Mariánovi Kapustovi, za odvoz Máriovi Vrábelovi.

V piatok – 19. júna sme pripravili pre rodičov rozlúčku s predškolákmi a odovzdávanie osvedčení o absolvovaní predprimárneho vzdelávania 12 predškolákom. Deti okrem sladkostí dostali aj malé darčeky, no najviac sa niektorí tešili na malé tortičky s ich menami a milým sloníkom pre šťastie, ktoré venovala prostredníctvom pani Kopeckej firma Topec a slávnostný prípitok s detským šampanským. Ďakujem všetkým rodičom, ktorí prispeli k tomu, aby si deti odniesli z tejto rozlúčky pekný zážitok. Zákusky pre deti a rodičov napiekli Monika Bitarovská a Gabriela Švecová.

Na zážitky bol bohatý aj ďalší program po rozlúčke. Po spoločnom odnesení tabla do výkladu potravín p. Táborského a krátkej rozlúčky s rodičmi (i s niekoľkými slzičkami) nadišiel čas opekania, hier, zábavy, radosti a napokon večerného spania v materskej škole s pani učiteľkami. Spalo sa nám výborne (prispel k tomu i príjemný nočný dážďik) a ranné zobúdzanie bolo super – so smiechom, ako kto spal a aký strapatý

vstal. Po spoločných raňajkách deti odchádzali domov, myslím s príjemnými pocitmi, ktoré budú i neskôr súčasťou ich spomienok.

Bc. Zdenka Bujnová,
riaditeľka Materskej školy

Ďakovná básnička predškolákov:

/autor: Marta Zelísková/

Prinášame pozdravenie vrele
a za roky prežité v škôlke
poďakovať chceme.
Veď zanedlho vymeníme naše hračky,
za pekné školské tašky.
Ďakujeme za čas,
ktorý ste nám venovali,
za výlety, program a lásku,
ktorú ste nám dali.
Za všetko múdre,
čo ste nám do hlávok vštepili,
za krásne obrázky a darčeky,
ktoré sme spolu lepili.
Ďakujeme za rozprávky,
keď sa k spánku ukladali
naše malé hlávky.
Za prechádzky po dedine, i v lese,
krásnej prírode,
ba i opekanie v Luhu pri vode.
Do náručia ste nás neraz brávali,
naše vrtochy i plač
ste s láskou znášali.
Vďaka patrí aj Tete kuchárke,
ktorá dobre varila,
naše hladné brušká krmila.
Prijmite od nás na rozlúčku
tieto kytičky,
ktoré pre Vás prichystali
naše dobré mamičky.
Ďakujeme a želáme,
aby ste s ostatnými deťmi
prežili krásne chvíle,
aby boli veselí a ku Vám veľmi milí.

DEVIATACI

Vážený pedagogický zbor, milí spolužiaci, po deviatich rokoch nastal čas, na ktorý sa niektorí z nás tešili, iní ho možno očakávali s obavami – čas rozlúčky so základnou školou. Pred deviatimi rokmi sme stáli pred bránou školy so svojimi rodičmi a plní rôznych očakávaní sme vyzerali našu pani učiteľku, ktorá si nás odvieďa do triedy a postupne nás zasväcovala do tajov získavania vedomostí. Počas tých rokov sme zažili veľa pekných chvíľ, popretkávaných občas aj nejakými sklamaniami, či neúspechom. Dnes už môžeme smelo povedať, že tie roky stáli za to. Naučili sme sa veľa vecí, stretli sme veľa rôznych ľudí, spoznali kamarátov a pomaly sme sa prebojovali až na prah našej ďalšej školy, ktorej brány sa pre nás otvorili v septembri. Dnes tu teda stojíme a poslednýkrát stisneme kľučku na dverách našej triedy, premietneme si film nášho deväťročného života a povieme slová na rozlúčku.

Chceme poďakovať Vám všetkým, ktorí ste nám s láskou rozdávali všetky tie zrnká múdrosti v nádeji, že jedného dňa vyklíčia a prinesú úrodu. Zároveň prijmite aj ospravedlnenie za veci, ktoré sme urobili po svojom, nie veľmi podľa Vašich predstáv. Cítili sme aj pri kárajúcych slovách Vašu lásku a pochopenie. Sme Vám vďační a navždy ostávame Vašími dlžníkmi za všetko, čo ste pre nás urobili počas tých deviatich rokov. Verte, že budeme na Vás stále v dobrom spomínať a radi sa vracat' do našich školských lavíc, aby sme si zaspomínali a zároveň sa Vám pochválili so svojimi úspechmi.

Takže ešte raz ďakujeme a dovidenia niekedy.

Vaši deviatiaci

**VŠETKÝM DEVIATAKOM PRAJEME,
ABY ŠŤASTNE VYKROČILI DO
ĎALŠIEHO ŽIVOTA.**

Vaši učiteľia

Dňa 10.júna 2009 sa uskutočnilo **výberové konanie na funkciu riaditeľa Základnej školy Kovarce**. Do výberového konania sa prihlásili tri kandidátky: Mgr.Dagmar Boháčiková, PaedDr.Zita Lauková a PaedDr.Zuzana Matušíková. Tajným hlasovaním Rady školy bola na funkciu riaditeľa Základnej školy Kovarce zvolená **Mgr.Dagmar Boháčiková**. Zriaďovateľ – Obec Kovarce vydá novému riaditeľovi menovací dekrét s účinnosťou od 1.júla 2009.

Dňa 11.júna 2009 sa uskutočnilo aj **výberové konanie na funkciu riaditeľa Materskej školy Kovarce**. Do výberového konania bola prihlásená jedna kandidátka: Bc.Zdenka Bujnová. Tajným hlasovaním Rady školy bola na funkciu riaditeľa Materskej školy Kovarce zvolená **Bc.Zdenka Bujnová**, ktorej zriaďovateľ – Obec Kovarce vydá menovací dekrét s účinnosťou od 1.júla 2009.

Redakčná rada Kovarského mesačníka blahoželá Mgr.Dagmar Boháčikovej a Bc.Zdenke Bujnovej k zvoleniu do funkcie riaditeľa a praje veľa pracovných úspechov a pohodu v práci v nastávajúcich piatich školských rokoch.

VOĽBY DO EURÓPSKEHO PARLAMENTU

Okrsková volebná komisia v Kovarciach oznamuje výsledky hlasovania vo volebnom okrsku vo **voľbách do Európskeho parlamentu dňa 6.júna 2009:**

- počet osôb vo volebnom okrsku zapísaných do zoznamu voličov.....1197
- počet voličov, ktorí sa zúčastnili volieb.....170

- počet platných odovzdaných hlasov.....164
- účasť voličov v % 14,20
Počet platných hlasov odovzdaných pre každú politickú stranu, politické hnutie alebo koalíciu:
Ľudová strana – Hnutie za demokratické Slovensko 9
Sloboda a Solidarita 19
SMER – sociálna demokracia 90
Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana 17
MISIA 21 – Hnutie kresťanskej solidarity 2
Agrárna strana vidieka 4
Konzervatívni demokrati Slovenska – Občianska konzervatívna strana 3
Komunistická strana Slovenska 5
Slovenská národná strana 4
Slobodné Fórum 1
Kresťanskodemokratické hnutie 10

VIETE, ŽE ... ?

⇒ náš spoluobčan pán Krošlák Štefan získal významné ocenenia v súťažiach chovateľa slovenských hrvoľiakov:

⇒ **Šampión ŠV** KCHSH Veľké Kostolany 2009 /SH modrý čiernopásavý/

⇒ **Šampión špeciálnej výstavy** Krakovany 2008 /Slovenský hrvoľiak modrý čiernopásavý/. Ako najlepšia bola z menej roširených farebných variet ohodnotená kolekcia modrých jarabatých p.Štefana Krošláka z počtom 364 b a získala ocenenie **Vít'azná kolekcia**

⇒ **Najlepší výletok – holuba, cena venovaná KCHSH** /SH modrý čiernopásavý/ 96 b – Nitra 6.-7.decembra 2008. Najkvalitnejšou

kolekciou sa prezentoval p.Krošlák Štefan, ktorému jeho kolekcia vyniesla titul **Majster SR** a vynikala nad všetkými mohutnosťou postáv, sýťou farbou po tele a zeleným leskom.

⇒ **Vít'azná cena** na miestnej výstave v Krnči

⇒ **Vít'azná cena pre holuby 2x a vít'azná cena pre hydinu 2x** na okresnej výstave v Topoľčanoch

Chovateľovi pánovi Štefanovi Krošlákov srdečne blahoželáme k získaným titulom a do ďalšieho chovu mu želáme veľa elánu a úspechov k získaniu ďalších ocenení.

BEZPEČNOSŤ DETÍ CEZ PRÁZDNINY

Milí žiaci, milí rodičia, milí priatelia, radi by sme sa Vám prihovrili pred letnými prázdninami. Blížia sa dvojmesačné prázdniny, čas radosti detí a čas spoločných dovolení. Pre deti ale prázdniny predstavujú veľké riziko úrazu. V tomto období je 100% nárast detských úrazov. Chceme Vašu pozornosť upriamiť na hlavné prázdninové riziká a možnosti, ako predísť alebo aspoň znížiť úrazovosť detí.

Dopravné nehody predstavujú 21% podiel v úrazovosti detí:

⇒ dieťa chodec:
- vie Vaše dieťa správne prechádzať cez cestu? Chodí po ľavej strane cesty, pokiaľ chodník nie je súčasťou cesty? Používa za zníženej viditeľnosti reflexné bezpečnostné prvky? Hrá sa na ceste alebo v jej blízkosti?

⇒ dieťa cyklista:

- koncentrovaný úder do hlavy už pri rýchlosti 11km/h môže spôsobiť smrteľné zranenie, a preto:

- cyklistické prilby až v 80% zamedzujú smrteľným úrazom cyklistov. Ročne niekoľko sto detí utrpí vážne úrazy hlavy po páde z bicykla alebo kolieskových korčúľ, kolobežky, či skateboardu. Zabezpečte preto, aby Vaše dieťa nosilo pri bicyklovaní vždy cyklistickú prilbu, ktorú bude mať pevne upnutú. (Pri jazde na kolieskových korčuliach alebo skateboarde treba vždy okrem prilby používať aj chrániče kolien, lakťov a rukavice.)

- pravidelne kontrolujte technický stav bicykla

- deti nech sa bicyklujú mimo hlavných ciest

- ovláda a dodržiava Vaše dieťa pravidlá cestnej premávky?

- ak staršie dieťa jazdí za zníženej viditeľnosti, má osvetlený bicykel?

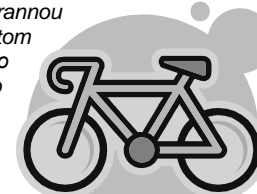
Osobitné ustanovenia o chodcoch, § 52 /zákon o cestnej premávke/:

Za zníženej viditeľnosti mimo obce musí mať chodec idúci po krajnici alebo po okraji vozovky na sebe viditeľne umiestnené reflexné prvky alebo oblečený reflexný bezpečnostný odev.

Osobitné ustanovenia o cyklistoch, § 55 /zákon o cestnej premávke/:

Za zníženej viditeľnosti musí mať cyklista jazdiaci po krajnici alebo po okraji vozovky na sebe viditeľne umiestnené reflexné prvky alebo oblečený reflexný bezpečnostný odev.

Cyklista je povinný počas jazdy na bicykli mimo obce chrániť si hlavu riadne upevnenou ochrannou prilbou. Ak je cyklistom osoba mladšia ako 15 rokov, táto povinnosť sa vzťahuje aj na jazdu v obci.

⇒ dieťa v motorovom vozidle:
 - správne použitie detských autosedačiek môže znížiť riziko smrteľného úrazu
 - správne použitý bezpečnostný pás znižuje riziko usmrtenia až o 61%
 - najčastejšia príčina smrteľných úrazov detí vo vozidle je neprimeraná rýchlosť, najmä na mokrej vozovke a nebezpečné predbiehanie

⇒ rodič motorista:
 - ak zaregistrujete hrajúce sa deti na ceste alebo v jej blízkosti, preventívne znížte rýchlosť svojho vozidla,
 - dieťa na bicykli alebo na kolieskových korčuliach obchádzajte so zvýšenou opatrnosťou, s odstupom minimálne dva metre a pomaly
 - v motorových vozidlách zomiera viac detí ako detí chodec a cyklista. Preto, ak sú deti vo vozidle, treba zvýšiť opatrnosť jazdy a rýchlosť jazdy prispôbiť svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky.

Úrazy v domácnosti predstavujú 36% podiel v úrazovosti detí:

- zabezpečte si preto bezpečný domov, a čo je taktiež veľmi dôležité, nenechávajte deti samotné doma, je to veľmi nebezpečné. Vo zvýšenej miere dbajte na zabezpečenie vhodného dozoru k Vaším deťom počas vašej neprítomnosti. Pri menších deťoch dbajte na prevenciu pred pádmi, popáleninami, obareninami, úrazom elektrickým prúdom a otravami. Mimo dosah detí držte zápalky, lieky, chemické, čistiace a horľavé látky, ostré predmety, prípadne malé predmety, pokiaľ doma máte menšie deti.

Športové aktivity predstavujú 23% podiel v úrazovosti detí:

- pri všetkých športových aktivitách nepodceňujte ich špecifické riziká. Do hôr patrí pevná obuv, pršíplášť a náhradné oblečenie. Nepreceňujte svoje sily a schopnosti. Riziko búrok nepodceňujte

vo všeobecnosti. Nepodceňujte ani pitný režim, pri pohybových aktivitách detí potrebujú oveľa viac tekutín ako dospelí.

Byt pri vode:

- veľa detí a mladistvých sa utopí alebo si poškodí krčnú chrbticu pri skoku hlavičkou do neznámej vody
 - deti bez vášho dozoru nikdy nesmú byť pri vode. Do neznámej vody nikdy neskačte hlavičkou. Kúpať sa nechodte rozhorúčení a najedení. Ak ste rozhorúčení na slnku, alebo pri športovaní, ochladzujte sa pozvoľne, nakoľko pri prudkom ochladení organizmu hrozí reflexná zástava srdca. Plávajte popri brehu a aspoň dvaja. Pri člnkovaní a na vodných bicykloch vždy používajte záchrannú vestu – aj pri deťoch, ktoré vedia dobre plávať.

Pády:

- nebezpečné sú pády zo schodov, balkónov, okien, stolov a iných vyvýšených plôch v domácnosti.
 - staršie deti ohrozujú najmä nezabezpečené staveniská, staré opustené objekty, otvorené kanále, nezabezpečené studne a septiky, stožiare vysokého napätia, stromy a pod.

Nové prostredie:

- na deti číhajú nové nástrahy a riziká spôsobené zmenou prostredia, napríklad prázdniny u starých rodičov na dedine.

Zopakujte si poskytovanie predlekárskej prvej pomoci a naučte ju aj svoje deti. Všetky dôležité informácie z oblasti prevencie úrazov detí nájdete na webstránke www.zachranari.sk

Žiaden rodič nie je schopný chrániť dieťa na sto percent pred úrazom. Preto nebuďme ľahostajní k cudzím deťom a dávajme na ne pozor spoločne, veď sú to naše deti, ktoré my dospelí musíme chrániť.

Želáme Vám všetko dobré a Vaším deťom krásne a bezpečné prázdniny!

GAZDINKY NA SLOVÍČKO

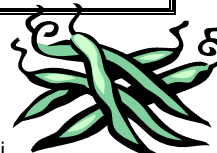
FAZUĽKOVÝ PRÍVAROK

Potrebuujeme:

500 g zelenej fazuľky, maslo, 3 PL hladkej múky, 250 ml smotany, mleté korenie, ocot podľa chuti, čerstvý kôpor

Postup:

Fazuľkové struky umyjeme, okrajové vlákna po oboch stranách stiahneme, pokrájame na kúsky dlhé asi 2cm a uvaríme v slanej vode takmer do mäčka. Potom ich scedíme a necháme odkvapkať. Rozpustíme maslo, pridáme múku a urobíme svetlú zápražku, ktorú zriedime vodou z uvarenej fazuľky a smotany. Dobré rozšľaháme a povaríme. Počas varenia pridáme trochu octu, korenie a na záver posekaný kôpor. Do omáčky vložíme fazuľku, krátko spolu podusíme a podávame ako prílohu k novým zemiakom

KARFILOVÉ GULKY

30 g masla, 1 vajce, soľ, petržlenová vňať, 200 g karfiolu, 60 g strúhanky

Postup:

Karfiol uvaríme v slanej vode a na drobno posekáme. Maslo vymiešame s vajcom a pridáme trochu strúhanky. Pridáme karfiol, podľa potreby osolíme, pridáme petržlenovú vňať a strúhanku, aby bolo cesto dosť tuhé. Formujeme guľky veľkosti orecha, zavaríme do polievky asi 10 minút. Guľky sú ako vložka do hovädzej polievky.

JUBILANTI JÚN - JÚL

Chodilková Margita	– 88 rokov
Čitarská Etela	– 84 rokov
Kovačiková Júlia	– 83 rokov
Kereková Emília	– 82 rokov
Michalík Štefan	– 80 rokov
Matejová Antónia	– 79 rokov
Michalíková Štefánia	– 78 rokov
Šišmič Anton	– 76 rokov
Grácová Soňa	– 70 rokov
Kovačik Jozef	– 70 rokov
Ondrušová Anna	– 65 rokov
Sajko Stanislav	– 65 rokov
Križan Jozef	– 65 rokov
Šimanský Vladimír	– 60 rokov
Opáthová Helena	– 80 rokov
Jančovičová Valéria	– 80 rokov
Petráková Helena	– 80 rokov
Šišmičová Helena	– 80 rokov
Krist Rudolf	– 79 rokov
Kutňanský Filip	– 78 rokov
Grácová Helena	– 77 rokov
Polonský Jaroslav	– 76 rokov
Gerši Marián	– 75 rokov
Durandziová Jozefína	– 70 rokov
Križan Jozef	– 60 rokov
Mgr. Cikatricisová Vlasta	– 60 rokov

BLAHOŽELÁME

Dňa 31.mája 2009

o 10.00 hod. v kostole
svätého

Mikuláša

v Kovarciach

pristúpilo k prvému svätému
prijímaniu dvanásť detí:

Monika Šišmičová

Dajana Čmielová

Patrik Borovka

Kristína Hodálová

Michaela Mikulová

Adrián Kerek

Alexandra Vicanová

Lubica Cibulová

Richard Mikšovič

Alexandra Kyčerková

Adriana Palková

Jakub Králik

NA SPOLOČNÚ CESTU ŽIVOTOM VYKROČILI:

Zuzana Sochorová

a Michal Ďuriš

- manželstvo uzatvorili dňa 23.5.2009 vo
Veľkom Záluží

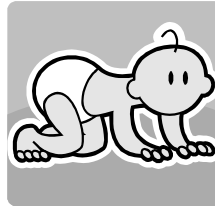
SRDEČNE BLAHOŽELÁME

NARODENIE DIEŤAŤA:

JAKUB GRABEC
narodený 18.8.2008

Otec: Petr Grabec

Matka: Kristina Matejová

SRDEČNE BLAHOŽELÁME

OZNAMY

Dňa 11.júla 2009 sa
uskutočnia oslavy

35.výročia založenia
dychovej hudby

TRIBEČANKA. Bližšie

informácie o čase a mieste
konania osláv budú vyhlásené
v miestnom rozhlase.

Redakčná rada Kovarského mesačníka
oznamuje, že **ďalšie číslo Kovarského**
mesačníka vyjde v mesiaci august.